

Klar til fremtiden! – Kina som fag på Københavns Universitet

Delman, Jørgen

Publication date:
2020

Document license:
[Ikke-specificeret](#)

Citation for published version (APA):
Delman, J. (2020, mar 6). Klar til fremtiden! – Kina som fag på Københavns Universitet.

Klar til fremtiden! – Kina som fag på Københavns Universitet

Professor i Kinastudier ved Københavns Universitet, Jørgen Delman, giver et indblik i hvad områdestudet Kinastudier indebærer som fag, dets historiske rødder, samt eksistensberettigelsen og dets plads i uddannelsesverden - herunder danske og kinesiske uddannelsesinstitutioner og forskere.

ThinkChina

Op-ed

2020

ThinkChina

This ThinkChina Op-ed is written by Jørgen Delman, professor in China Studies, Department of Cross-Cultural and Regional Studies, University of Copenhagen.

This Op-ed will also be published in the spring volume of Kinabladet 2020.

Editor(s): Casper Wichmann and Silke Hult Lykkedatter.

Disclaimer: The views and opinions expressed in this ThinkChina publication are those of the author(s) and not necessarily those of ThinkChina.

Copyright of this publication is held by ThinkChina. You may not copy, reproduce, republish or circulate in any way the content from this publication without acknowledgement of ThinkChina as the source, except for your own personal and non-commercial use.

Any other use requires the prior written permission of ThinkChina or the author(s).

©ThinkChina and the author(s) 2020

Front page picture: flickr.com

ThinkChina, University of Copenhagen
Karen Blixens Vej 4
2300 Copenhagen S
Mail: cw@thinkchina.dk
Web: www.thinkchina.dk

ThinkChina Op-ed 2020

Klar til fremtiden! – Kina som fag på Københavns Universitet

Klar til fremtiden! – Kina som fag på Københavns Universitet

Af Jørgen Delman, Professor i Kinastudier, Institut for Tværkulturelle og Regionale Studier, Københavns Universitet.

“Velkommen til Kinastudier”

“Velkommen til Verdens sværeste fag – nej, ikke atomfysik, men Kinastudier!”. Sådan italesætter jeg vores fag, når jeg møder nye studerende eller håbefulde gymnasiaster, som kommer til Åbent Hus på universitetet for at orientere sig om studiemulighederne.

Hvorfor? Fordi vores studerende skal lære et sprog, der er fantastisk svært at lære. Det skal hjælpe dem med at finde og læse empiri på kinesisk og kommunikere med kinesere. Samtidig skal de lære teorier og metoder fra forskellige humanistiske og/eller samfundsvidenskabelige discipliner, så de kan arbejde analytisk og senere konkurrere på jobmarkedet med andre unge, som netop kommer fra fag, hvor de specialiserer sig inden for udvalgte kernediscipliner. Ikke nok med det. De skal også selv være med til at tone deres fag og skaffe sig praktik, der kan hjælpe dem med at finde job bagefter, fordi Kinastudier ikke har faste indgangsveje til arbejdsmarkedet.

Til gengæld venter der utroligt spændende muligheder under og hinsides studiestrabadserne. Oplevelser i Kina og med kinesere, jobs som bringer kandidaterne helt tæt på den kinesiske virkelighed samtidig med, at de har et beredskab til at håndtere både jobbet og virkeligheden. Evnen til at håndtere virkeligheden i Kina er den ultimative lakmusprøve på det rigtige fagvalg. Går det godt første gang, skal det nok fortsætte sådan.

Mange af vores studerende har fået utroligt spændende og relevante jobs med Kina. Andre får andre typer af jobs – de har jo en god uddannelse med sig. Og endelig hopper andre fra efter BA. De har en god grunduddannelse og vil altid kunne bruge deres viden om Kina produktivt i deres fremtidige virke. Vores påstand er, at de alle er klædt på til at engagere sig i en verden, hvor Kina spiller en stadig større og mere markant rolle - kommercielt, økonomisk, politisk og kulturelt.

Områdestudium

Kina er uomgængeligt, og vi har et stærkt behov for kinaeksperter i Danmark og globalt, som kan bringe viden og sproglige kompetencer i anvendelse, som hjælper med

at forstå udfordringen fra og mulighederne i Kina – hvad enten det gælder outsourcing af modetøj til produktion i Kina, forholdet til Huawei, eller Kinas stadig større interesse for Arktis.

På universitetet skelner vi mellem fag og discipliner. Fagene fokuserer på uddannelse inden for et fagområde, ofte bredt defineret; disciplinerne arbejder med specifikke teorier og metoder i deres undersøgelser, hvor resultaterne valideres af kompetente fagfolk gennem såkaldte "peer-reviewed" publikationer, konferenceindlæg osv.

Vores nye studerende møder et fag, der defineres som et *sprogbaseret område-studium*, som fokuserer på Kinas udvikling og engagement med omverdenen. Ikke bare Folkerepublikken, men det større Kina, også Taiwan, Hong Kong, Macao og oversøiske kinesiske samfund. Vi har også specialister på Xinjiang og Tibet, som kan lokalsprogene. Vi prøver på den måde at dække os godt ind.

Vi har defineret fire grund søjler i faget: Historie (herunder intellektuel historie), samfund, politik (herunder politisk økonomi) og kultur (historisk og samtidig). De studerende beskæftiger sig med tematikker i relation til disse søjler undervejs i studiet og lærer om de relevante discipliners teorier og metoder.

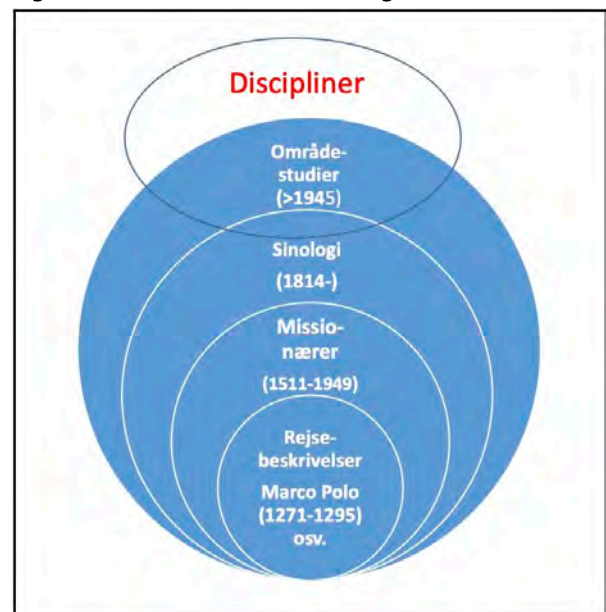
Vores tilgange er sprogligt og kulturelt baserede. Vi prøver at se Kina indefra og ud med baggrund i tilegnelsen af viden om sprog, historie, kultur og institutionelle traditioner. Antagelsen er, at hvis vi prøver at forstå, hvad der sker i Kina, og hvorfor kinesiske

aktører opfører sig, som de gør i givne sammenhænge, får vi muligheder for en endnu mere produktiv brug vores disciplinære teoretiske og metodiske tilgange. Videnskab skal være kritisk og hele tiden stille spørgsmål til etableret viden. Vores opfattelse er, at vi bliver bedre til det, hvis vi griber studiet af Kina an på denne måde.

Fagets historie

Faget hviler på næsten 800 års traditioner for at beskrive Kina (illustreret i Figur 1). Det startede med Marco Polos rejsebeskrivelse til Storkhanens rige (1271-95) under det mongolske Yuan Dynasti i Kina. Efterfølgende har rejsebeskrivelser – helt op til vor tid – haft en afgørende indflydelse på, hvordan vi opfatter Kina i vores del af verden.

Figur 1: Kinastudiernes udvikling

Siden rejste missionærer til Kina for at sprede det "gode budskab". Nogle af dem glemte deres oprindelige mission af interesse for alt det forunderlige, som de så i Kina. De undersøgte og beskrev, sendte beretninger

hjem og udarbejdede videnskabelige traktater efter datidens standarder om Kinas sprog, kultur og videnskab.

Det første egentlige professorat i sinologi blev oprettet i Paris i 1814. Det franske imperium havde behov for kulturfortolkere og tolke med kultur- og sprogkundskaber, som kunne agere i og i forhold til Kina. Siden blev der løbende oprettet professorater på andre europæiske universiteter. København fik sit første professorat i 1959, der blev besat med Søren Egerod. Han gik på pension i 1997. Søren Egerod blev uddannet hos Skandinaviens førende sinolog, Bernhard Karlgren i Stockholm, og som mange andre sinologer, historiske og samtidige, var han specialiseret i studiet af klassisk kinesisk kultur og sprog, herunder historisk dialektforskning. I mere end 100 år anså sinologerne sig for at være "autoriserede" nationsfortolkere. De var specialister på Kina og forsøgte at håndhæve denne rolle eksklusivt i både den akademiske verden og i verden udenfor. Mange af dem, herunder Søren Egerod, ydede uvurderlige bidrag til Kina-forskningen på tidspunkter, hvor stort set ingen andre interesserede sig for Kina på universiteterne. Det betød desværre også, at det sinologiske fag, som en kultur-filologisk disciplin med helt egne teorier og metoder, forblev relativt isoleret.

Det moderne sprogbaserede områdestudium forsøgte at bløde op på denne isolation og bringe Kina-studierne ind i nutiden. Områdestudierne opstod under og efter 2. Verdenskrig i USA ud fra behovet om at have veltrænede specialister med sprogkompetencer, som kunne indhente

efterretninger. Dette behov blev yderligere accentueret under Den Kolde Krig, hvor adgangen til vital information og viden om lande som Sovjetunionen og Kina var stærkt begrænset. Der skulle særlige kompetencer til; ikke blot for at kunne spionere, men også til at læse ud af officielle medier og tilkendegivelser, hvad der egentlig foregik bag murene i Kreml eller den "Den Nye Forbudte By" i

Aktuelt er følgende ansat/fast tilknyttet Kinastudier:

Jørgen Delman, professor – politik, energi- og miljøpolitik, urban governance, stat-civilsamfund, de grønne dimensioner i Belt and Road Initiative, Kina og global governance, dansk-kinesiske relationer, moderne kinesisk

Bent Nielsen, lektor - intellektuel historie, dynastiernes historie, Yi Jing og dens fortolkning, traditionel og samtidig konfucianisme, klassisk kinesisk

Mikkel Bunkenborg, lektor - samfund, krop, sundhed og medicin, religion, ritualer og politik i det rurale Kina, kinesiske projekter uden for Kinas grænser og sociale relationer omkring dem, etnografisk metode og antropologisk teori

Lan Wang Valeur, studielektor – propædeutikundervisning, udvekslingsprogram med BISU, Beijing

Yukun Wang, studielektor – propædeutikundervisning, mundtlig kommunikation på alle niveauer

Susan Aagard Pedersen, studielektor – propædeutikundervisning, CBS studerende

Bo Ærenlund Sørensen, post.doc. – historie, moderne kulturstudier, samfund

Peder Damgaard, ekstern lektor – 20. og 21. århundredes litteratur, kultur, klassisk kinesisk

Trine Brox, lektor – tibetansk, politik i det moderne Tibet, buddhisme og business, materiel og visuel kultur

Ildiko Beller-Hann, lektor – Centralasienstudier, kulturel og religiøs identitet, kulturhistorie i Xinjiang, tyrkisk/urdhu

Casper Skallebæk Wichmann, coordinator – ThinkChina

Ingrid Fihl Simonsen, PhD kandidat – Fødevarer og kultur

Boukje Boerstra, PhD kandidat – Klimatilpasning

Peter Harmsen, PhD kandidat – Tidlig erhvervshistorie; Laurits Andersen biografi

Beijing. Det moderne sprogbaseede områdestudium er udsprunget af denne tradition, også i København. Faget er nu indlejret som en del af Asienstudier på Institut for Tværkulturelle og Regionale Studier (ToRS) på Københavns Universitet.

Forskningen

Kinastudiet er en forskningsbaseret uddannelse. Forskningen spænder vidt temamæssigt, historisk og kulturelt (se boks over tilknyttede forskere og undervisere). Forskningen indgår i større, ofte tværdisciplinære sammenhænge, først og fremmest på ToRS, hvor de enkelte forskere indgår i forskningsgrupper hhv. forskningscentre. Forskningen dækker i princippet fagets fire grundstøjer. Det betyder, at de tilknyttede forskere arbejder med forskellige disciplinære, dvs. teoretiske og metodiske tilgange. De finder ikke kun deres samarbejdspartnere lokalt, men også internationalt med kolleger inden for deres felt, ikke mindst i Kina. Gennem forskernes netværk har Kinastudier derfor forbindelser med de førende universiteter i Kina og en lang række internationalt anerkendte forskningscentre inden for Kinastudier og relaterede emner i resten af verden.

Forløbet af studiet

Studiet består af en BA-uddannelse på fire år, en kandidatuddannelse (KA) på 2 år og en ph.d.-uddannelse på 3 år. Der bliver optaget ca. 40 BA-studerende om året i disse år. De første tre semestre får de en intensiv uddannelse i moderne kinesisk sprog samt i kinesisk historie. På tredje semester er de et halvt år i Kina på Beijing International Studies University (BISU). Derefter gennemgår de et

undervisningsforløb, hvor de primært har fokus på Kinastudier. Alle moduler på nær videnskabsteori kæder indhold, teori, metoder og sprog tæt sammen. Princippet hele vejen igennem forløbet er, at de studerende skal lære at anvende kinesisksprogede tekster, når de arbejder disciplinært inden for de fire grundstøjer. Der udbydes undervisning 16 timer om ugen på propædeutikken, 12 timer om ugen på BA og 8 timer om ugen på KA.

Billede 1: Gruppearbejde i videnskabsteori

De studerende har mulighed for tilvalg på både BA og KA, og vi anbefaler, at de bruger tilvalget til at tone deres uddannelse i forhold til en af vores tematisk-disciplinære søjler og/eller i forhold til et fokuseret karriereperspektiv. Tilvalgsmulighederne er fremragende, både på KU og på andre universiteter i regionen. Mange studerende vælger også tilvalg på internationale universiteter, ikke mindst i Kina og Taiwan. Hertil kommer muligheder for praktik, hvor mange vælger praktik i Kina, fx på de danske repræsentationer.

CBS slutter sig til

Copenhagen Business School (CBS) har haft et Asian Studies Program med en kinesisk

sprogkomponent i mange år. I 2018 besluttede ledelsen på CBS at lukke ned for sprogdelen og udlægge al sprogbaseret undervisning til KUs Kinastudieprogram. Det betyder, at vi fra 2018 har optaget 70 CBS-studerende per år, som studerer sprog i fire semestre på KU i løbet af deres BA-uddannelse (herunder et i Kina). Samtidigt modtager de undervisning på CBS i deres kernefag.

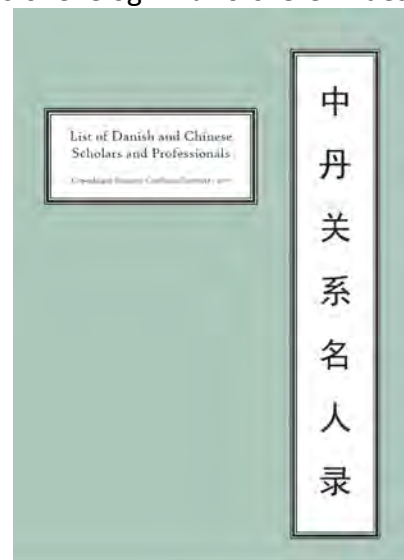
Sammenlagt optager Kinastudier altså ca. 110 studerende per år, og er dermed langt det største Kinastudieprogram i Skandinavien.

Kina-miljøet på KU

Der er således mange Kinastuderende på KU, men der er også mange kinesere. Det er svært at gøre det eksakte tal op, men alene de 40 studerende fra Kinastudier udløser et tilsvarende antal gæstestuderende fra BISU en gang om året. Vi ser tilsvarende forhold på andre fakulteter, især på de såkaldt "våde" fakulteter, hvor der især er mange kinesiske ph.d.-studerende. Der er ligeledes en del ansatte kinesiske forskere. Samtidig er der mange andre forskere på tværs af universitetet, som har forskningssamarbejder med kinesiske kolleger. På den store klinge betyder det, at KU er den organisation i Danmark, som har mest viden om Kina på tværs af en lang række meget forskellige fagområder. Derfor startede vi i 2013 ThinkChina.dk, som skal samle og understøtte aktiviteter vedrørende Kina på KU – både for at styrke vores egen viden og vores beredskab på Kina, men også for at bringe den viden vi har om Kina i spil uden for universitetet, så vi som samfund kan få mere ud af vores engagement med Kina.

Der er andre Kina-fokuserede initiativer på Københavns Universitet. NIAS – Nordic Institute of Asian Studies, som grundlagdes af Søren Egerod i 1969, samarbejder med Asienstudiemiljøerne i de nordiske lande og har altid haft et stærkt fokus på Kina. Samtidig tilvejebringer NIAS ressourcer på asiatiske sprog, herunder kinesisk, som ikke ville være tilgængelige i Skandinavien, hvis NIAS ikke eksisterede. Fudan-European Centre for China Studies er et strategisk samarbejde mellem Fudan Universitet i Shanghai og Københavns Universitet. Centret er indlejret i NIAS under Institut for Statskundskab og afholder akademiske arrangementer og bringer mange forskere fra Fudan til København med henblik på at skabe forskningskontakter.

Der er naturligvis mange danskere, der har interesseret sig for Kina igennem de århundreder, hvor danskere og Danmark har haft kontakt med Kina, dvs. siden 1676. Den mest komplette fortegnelse over Danske Kina-professionelle og Kina-forskere findes her¹:

Carsten Boyer Thøgersen, Su Qin, Nis Høyrup Christensen, Hans Jørgen Hinrup (Editors).

List of Danish and Chinese Scholars and Professionals
Copenhagen Business Confucius Institute, 2017

Der er også en del aktiviteter den anden vej. Det skal nævnes, at Københavns Universitet deltager i dedikerede uddannelses- og forskningssamarbejder i Kina som institution. Det drejer sig om Sino-Danish Centre for Research and Education i Beijing og Nordic Centre Fudan, på Fudan Universitet i Shanghai.

Alt dette betyder, at vores studerende har et bredt og velfunderet miljø omkring Kina, som de kan deltage i. Der er mange Kinarelaterede aktiviteter, herunder også sprogcaféer og muligheder for at møde kinesiske studerende og arbejde sammen med kinesiske sprogpartnere.

Undervisningsformer og integration med andre fag

I de seneste år er der gjort mange forsøg på at integrere undervisningen inden for Kinastudier med undervisningen i andre fag på ToRS. Nogle af vores moduler samundervises med kolleger fra faget eller sammen med lærere fra andre fag på ToRS. Det er en styrke for faget, at der er skabt samarbejdskultur og et læringsmiljø, som er tværdisciplinært. Men der er også et pres ovenfra for skabe større hold og mere robuste fag. Det betyder, at selv et relativt stort fag som Kinastudier kan risikere at miste den integration af sprog og disciplinære tilgange, som vi har arbejdet for i en del år nu.

Discipliner versus områdestudier

Af fagets udviklingshistorie (se Figur 1) fremgår det, at vi har bevæget os i retning mod mere disciplinære Kinastudier inden for de fire definerede faglige søjler, og at der bedrives forskning og undervisning i flere

humanistiske og samfundsvidenskabelige discipliner. Kinastudier er ikke længere blot et sprogstudium og ej heller sinologi. Vi har dog et klart ønske om at bevare en sinologisk dimension som en af mange disciplinære tilgange, herunder undervisning i klassisk kinesisk.

Vi er klar over, at vi hele tiden udfordres af den disciplinære forskning og undervisning omkring Kina. Vores påstand er, at ikke al kinaforskning kan bedrives uden at have et sprogligt-kulturelt fundament. Denne tilgang vil fortsat være fagets eksistensberettigelse. De faglige og didaktiske udfordringer ligger i at inkorporere de stadig flere, nye digitale værktøjer i undervisningen, så den kan blive mere målrettet, smidig og individuelt fokuseret.

Denne Op-ed vil også blive publiceret i forårsnummeret af Kinabladet 2020.

¹<https://research.cbs.dk/en/publications/list-of-danish-and-chinese-scholars-and-professionals>

Comments and contact

Casper Wichmann
ThinkChina Coordinator
Phone: +45 5130 2527
Mail: cw@thinkchina.dk

ThinkChina